

UN CONGRÉS SOBRE LA PLANIFICACIÓ LINGÜÍSTICA A L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA, A DONOSTIA

per Joan Ramon SOLÉ I DURANY

Cap (e.f.) del Negociat d'Estudis i Aplicació
de la Legislació de la Direcció General de Política Lingüística
de la Generalitat de Catalunya

Per una iniciativa conjunta de la Secretaria de Política Lingüística del govern basc, d'EUDEL (Euskadiko Udalen Elkartea) i d'HIZGABE (Hizkuntza Gutxituen Aldeko Bulego Europarra) va tenir lloc a Donostia els dies 2, 3 i 4 de novembre de 1988 un congrés sobre la Planificació Lingüística a l'Administració Pública. Hi van col·laborar també la IULA (International Union of Local Authorities) i l'Institut Basc d'Administració Pública (Herri Ardularitzaren Euskal Erakundea).

L'objectiu del congrés, en paraules de la secretària de Política Lingüística, Mari Karmen Garmendia, era analitzar allò que ha comportat la normalització lingüística en l'àmbit de l'Administració pública a les diferents Comunitats i Estats i fer un estudi més concret de dues realitats properes com són Catalunya i Euskadi.

Les ponències que l'organització va encomanar es referien a casos que aquesta considerava d'interès especial per a la situació basca, tot i que en l'acte inaugural la secretària de Política Lingüística va deixar ben clar que en matèria de planificació lingüística no es tracta mai de copiar cegament un model, per més exemplar o similar que sembli en relació amb el cas que s'estigui considerant. Com digué Mari Karmen Garmendia, «és molt important saber el que s'ha esdevingut en d'altres pobles i conèixer els encerts i falles que han pogut cometre. Però que ningú no pensi que cerquem una recepta. No existeix en el món un sistema aplicable directament a la nostra realitat. Cada cas és diferent».

Les ponències sobre casos de diversos territoris van ser les següents. En primer lloc, Gilles-Louis Racine, secretari i director de la recerca i del secretariat de l'Oficina de la llengua francesa del govern del Quebec, dissertà sobre la planificació lingüística i l'administració en relació amb el

seu govern i a continuació Guy Plastre, conseller especial en qüestions lingüístiques a la Comissió de la Funció pública del govern federal del Canadà, féu una intervenció magistral que titulà «Ecologia del bilingüisme en l'àmbit administratiu. Algunes lliçons tretes de l'experiència canadenc». Aquestes dues exposicions mostraren com, malgrat l'existència d'una legislació òptima, una consciència ciutadana notable i una acció de govern decidida, continuen sorgint problemes addicionals que entrebanquen la normalització de la llengua minorada, en aquest cas el francès. La segona jornada fou ocupada primerament pel poc conegut cas de Frísia, que exposà D. Gorter. A continuació, Torsten Widén mostrà el cas curiós de pervivència de l'antiga llengua de la cort, el suec, a Finlàndia, amb un status d'oficialitat que intenta protegir-la de l'expansió del finès, llengua de la majoria de la població. L'alcaldesa de Novi Sad (Vojvodina, Iugoslàvia) exposà la complexa situació sociolingüística del seu municipi, el qual, amb quatre llengües oficials, constitueix un paradigma de la problemàtica lingüística iugoslava.

A la darrera jornada exposaren el cas de Catalunya Miquel Strubell, cap del Servei de Normalització Lingüística de la Generalitat de Catalunya, Yvonne Griley i qui signa aquestes ratlles, del mateix servei. Així mateix, l'esmentada Mari Karmen Garmendia, l'ex-director de l'IVAP Peru Bazako i també Xabier Aizpurua, de la Secretaria de Política Lingüística, dissertaren sobre la política lingüística del govern basc i s'estengueren especialment a explicar el sistema d'exigència del coneixement de l'èuscar per a accedir a places de l'Administració basca autònoma i municipal, consistent en la descripció del perfil lingüístic de cada plaça, el qual lògicament ha de determinar el coneixement lingüístic necessari del personal que l'ocupa o l'ha d'ocupar. La fixació d'un perfil lingüístic comporta l'adscripció d'un dels diversos graus de coneixement lingüístic possibles a cadascuna de les places de les diverses administracions.

Les comunicacions admeses per l'organització foren:

- «Principals criteris lingüístics per a l'establiment de requisits a l'Administració», per I. Agote.
- «Utilització del llenguatge natural en computadores», per I. Alegria, X. Arregi, X. Artola, A. Diaz, K. Sarasola i J. R. Zubizarreta.
- «Perfeccionament i formació del personal de l'Administració», per M. J. Arrieta i I. Elustondo.
- «Anàlisis i programes d'acords: normatives i programes municipals per a la normalització de l'ús de l'èuscar. Requisits lingüístics per a la provisió de llocs. Anàlisis de relacions i comunicacions: política i pràctica lingüística de comunicacions escrites i orals», per J. Azkue, A. Badiola, K. Laiz, E. Pascual, I. Villate i J. M. Zalduende.
- «Recursos per a la normalització de l'ús de l'èuscar a l'administra-

- ció basca. Ordenança de l'Ajuntament d'Andoain», per P. Baztarrika.
- «L'ús de la llengua eslovena a l'Administració pública», per B. Brezigar.
  - «La jurisprudència en matèria de requisits lingüístics», per E. Cobreros.
  - «Formació i capacitació lingüística del personal a Catalunya», per C. Duarte.
  - «Col·laboració entre institucions públiques i institucions populars en la normalització lingüística», per E. K. B.
  - «Una experiència en el perfeccionament del personal de l'administració municipal: els cursos "laneko euskara" d'Elhuyar», per Elhuyar Taldea.
  - «La modernització de la llengua basca a l'administració», per M. Etxebarria.
  - «Quin tipus d'exàmens són factibles a l'administració basca», per N. Gardner.
  - «Validesa de les ordenances municipals en matèria de normalització lingüística», per J. Porres.
  - «Procés per a l'ús de l'èuscar per part dels treballadors de l'Administració pública», per A. Sarriegi.

En total s'inscrivieren més de 180 congressistes, alguns d'ells pertanyents a altres minories lingüístiques. La intercomprensió fou facilitada per un sistema de traducció entre l'èuscar, el castellà, el francès i l'anglès. Pel que fa als congressistes bascos, representaven fins a cert punt les diverses opinions de la societat pel que fa a la normalització de l'èuscar. En aquest sentit, se suscitaron vius debats especialment sobre la política lingüística del govern basc. Cal dir que tant la pluralitat d'entitats organitzadores com la diversitat de les comunicacions admeses garantiren que en el si del congrés fossin acollides les diverses opinions de la societat basca, cosa que es traduí en una certa dificultat per arribar a un text conjunt de conclusions del congrés. Malgrat això, es produí alguna petita però eloqüent manifestació a la porta de la seu del certamen, la qual fou una mostra més de la notable sensibilitat del poble basc pel que fa a la defensa de la seva llengua.